

Bruselj, 13. junij 2022
(OR. fr, en)

9743/22

ECOFIN 540
UEM 143
SOC 335
EMPL 217
COMPET 437
ENV 535
EDUC 208
RECH 331
ENER 246
JAI 798
GENDER 80
ANTIDISCRIM 60
JEUN 91
SAN 334

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	9403/33 - COM(2022) 607 final
Zadeva:	Priporočilo za PRIPOROČILO SVETA v zvezi z nacionalnim reformnim programom Danske za leto 2022 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Danske za leto 2022

V prilogi vam pošiljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, ki so ga pregledali in potrdili različni odbori Sveta, temelji pa na predlogu Komisije COM(2022) 607 final.

PRIPOROČILO SVETA

z dne ...

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Danske za leto 2022 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Danske za leto 2022

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ ter zlasti člena 9(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

---

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta², s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost, je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem za okrevanje in odpornost zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira Unija. Prispeva h gospodarskemu okrevanju ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, ki spodbujajo rast, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda, hkrati pa krepi odpornost in potencialno rast gospodarstev držav članic. Poleg tega pomaga krepiti vzdržne javne finance ter srednje- in dolgoročno prispeva k spodbujanju rasti in ustvarjanju delovnih mest. V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 bo najvišji finančni prispevek na državo članico v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost junija 2022 posodobljen.

---

² Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

- (2) Komisija je 24. novembra 2021 sprejela letni pregled trajnostne rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2022. Ustrezno je upoštevala Socialno zavezo iz Porta, podpisano 7. maja 2021, da se nadalje izvaja evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija. Evropski svet je 25. marca 2022 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda trajnostne rasti za leto 2022. Komisija je 24. novembra 2021 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³ sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem Danske ni opredelila kot eno od držav članic, za katere bo potreben poglobljen pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2022, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je skupno poročilo o zaposlovanju sprejel 14. marca 2022.

---

³ Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

- (3) Ruska invazija na Ukrajino, ki je sledila globalni pandemiji, je bistveno spremenila geopolitične in gospodarske razmere. Vpliv invazije na gospodarstva držav članic je opazen tudi v višjih cenah energije, hrane in surovin ter slabših obetih za rast. Višje cene energije močno bremenijo zlasti najranljivejša gospodinjstva, ki se soočajo z energetske revščino ali jim ta grozi, ter podjetja, ki so najbolj ranljiva za povišanje cen energije. Unija je tudi pričala doslej največjemu pritoku ljudi, ki bežijo iz Ukrajine. Gospodarski učinki ruske vojaške agresije so asimetrično prizadeli države članice. V zvezi s tem je bila 4. marca 2022 z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2022/382⁴ prvič uporabljena Direktiva Sveta 2001/55/ES⁵, s katero sta bila razseljenim osebam iz Ukrajine dodeljena pravica do zakonitega prebivanja v Uniji ter dostop do izobraževanja in usposabljanja, trga dela, zdravstvenega varstva, stanovanj in socialnega varstva.

---

⁴ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1).

⁵ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

- (4) Ob upoštevanju hitro spreminjajočih se gospodarskih in geopolitičnih razmer evropski semester v letu 2022 nadaljuje usklajevanje širših smernic ekonomskih politik in politik zaposlovanja, hkrati pa se razvija v skladu z zahtevami glede izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost, kot je opisano v letnem pregledu trajnostne rasti 2022. Izvajanje sprejetih načrtov za okrevanje in odpornost je bistveno za doseganje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra, saj načrti obravnavajo vsa zadevna specifična priporočila za države, izdana v ciklih evropskega semestra leta 2019 in 2020, ali pomemben del njih. Specifična priporočila za države iz let 2019 in 2020 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241, poleg morebitnih drugih specifičnih priporočil za države, izdanih do datuma predložitve tako dopolnjenih, posodobljenih ali spremenjenih načrtov za okrevanje in odpornost.
- (5) Splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast se uporablja od marca 2020. Komisija je v svojem sporočilu z naslovom „Eno leto po izbruhu COVID-19: odziv fiskalne politike“ z dne 3. marca 2021 navedla svoje mnenje, da bi morala biti odločitev o deaktivaciji ali nadaljnji uporabi splošne odstopne klavzule sprejeta na podlagi celovite ocene stanja gospodarstva, pri čemer bi bila raven gospodarske aktivnosti v Uniji ali euroobmočju v primerjavi z ravnmi pred krizo (konec leta 2019) ključno kvantitativno merilo. Večja negotovost in znatna negativna tveganja za gospodarske obete zaradi vojne v Evropi, rekordna povišanja cen energije in nenehne motnje v dobavni verigi upravičujejo podaljšanje splošne odstopne klavzule Pakta za stabilnost in rast do leta 2023.

- (6) V skladu s pristopom iz Priporočila Sveta z dne 18. junija 2021⁶ z mnenjem Sveta o konvergenčnem programu Danske za leto 2021 se splošna fiskalna naravnost trenutno najboljše meri s spremembo primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov in začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19), ki pa vključujejo odhodke, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, glede na srednjeročno potencialno rast⁷. Poleg upoštevanja splošne fiskalne naravnosti se za oceno, ali je nacionalna fiskalna politika preudarna ter ali njena struktura podpira trajnostno okrevanje v skladu z zelenim in digitalnim prehodom, pozornost namenja tudi razvoju nacionalno financiranih⁸ tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov in začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19) in naložb.

---

⁶ Priporočilo Sveta z dne 18. junija 2021 z mnenjem Sveta o konvergenčnem programu Danske za leto 2021 (UL C 304, 29.7.2021, str. 14).

⁷ Ocene fiskalne naravnosti in njenih sestavnih delov v tem priporočilu so ocene Komisije na podlagi predpostavk, na katerih temelji pomladanska napoved Komisije 2022. Ocene Komisije glede srednjeročne potencialne rasti ne vključujejo pozitivnega učinka reform, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ki lahko povečajo potencialno rast.

⁸ Ki se ne financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ali drugimi sredstvi Unije.

- (7) Komisija je 2. marca 2022 sprejela sporočilo, ki zagotavlja širše smernice za fiskalno politiko v letu 2023 (v nadaljnjem besedilu: fiskalne smernice), da bi podprla pripravo programov stabilnosti in konvergenčnih programov držav članic ter s tem okrepila usklajevanje politik. Navedla je, da se zdi na podlagi makroekonomskih obetov iz zimske napovedi iz leta 2022 v letu 2023 ustrezen prehod s spodbujevalne skupne fiskalne naravnosti v obdobju 2020–2022 na splošno nevtralno skupno fiskalno naravnost, ob hkratni pripravljenosti odzivanja na spreminjajoče se gospodarske razmere. Napovedala je, da bi se morala priporočila glede javnih financ za leto 2023 še naprej razlikovati med državami članicami in upoštevati morebitne učinke čezmejnega prelivanja. Države članice je pozvala, naj upoštevajo smernice v svojih programih stabilnosti in konvergenčnih programih. Zavezala se je, da bo pozorno spremljala gospodarska gibanja in prilagodila svoje smernice za politiko po potrebi oziroma najpozneje v okviru pomladanskega svežnja evropskega semestra konec maja 2022.

- (8) Kar zadeva fiskalne smernice, fiskalna priporočila za leto 2023 upoštevajo slabše gospodarske obete, večjo negotovost, nadaljnja negativna tveganja in višjo inflacijo v primerjavi z zimsko napovedjo Komisije iz leta 2022. Glede na navedeno je treba s fiskalnim odzivom povečati javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetska varnost in ohraniti kupno moč najranljivejših gospodinjstev, da bi ublažili vpliv dviga cen energije in pomagali omejiti inflacijske pritiske zaradi sekundarnih učinkov s ciljno usmerjenimi in začasnimi ukrepi. Fiskalna politika mora ostati prožna, da se prilagodi hitro spreminjajočim se okoliščinam, tudi izzivom v zvezi z obrambo in varnostjo, ki izhajajo iz vojaške agresije Rusije v Ukrajini, in se mora med državami članicami razlikovati glede na njihov fiskalni in gospodarski položaj, tudi glede njihove izpostavljenosti krizi in dotoku razseljenih oseb iz Ukrajine.
- (9) Danska je 30. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 in v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 13. julija 2021 sprejel Izvedbeni sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Dansko⁹. Izplačilo obrokov je pogojeno s sprejetjem sklepa Komisije v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, ki navaja, da Danska zadovoljivo izpolnjuje ustrezne mejnike in cilje, določene v izvedbenem sklepu Sveta. Predpogoj za zadovoljivo izpolnjevanje je, da pri doseganju predhodnih mejnikov in ciljev ni prišlo do nazadovanja.

---

⁹ ST 10154/21.

- (10) Danska je 29. aprila 2022 predložila nacionalni reformni program za leto 2022, 12. maja 2022 pa konvergenčni program za leto 2022, kar je storila po izteku roka iz člena 8 Uredbe (ES) št. 1466/97. Programa sta bila ocenjena skupaj, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2022 odraža tudi polletno poročanje Danske o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost.
- (11) Komisija je 23. maja 2022 objavila poročilo o državi za Dansko za leto 2022. V njem je ocenila napredek Danske pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil, naslovljenih nanjo, ki jih je Svet sprejel v letih 2019, 2020 in 2021, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost na Danskem glede na preglednico kazalnikov okrevanja in odpornosti. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi s tistimi izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, ter novimi in nastajajočimi izzivi, vključno s tistimi, ki izhajajo iz ruske invazije na Ukrajino. V njem je bil ocenjen tudi napredek Danske pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, znanj in spretnosti ter zmanjševanja revščine ter napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov.

(12) Svet je v svojem priporočilu z dne 20. julija 2020¹⁰ Danski priporočil, naj v skladu s splošno odstopno klavzulo v letih 2020 in 2021 sprejme vse potrebne ukrepe za učinkovit odziv na pandemijo COVID-19, ohranitev gospodarstva in podporo okrevanju, ki bo sledilo. Prav tako je Danski priporočil, naj, kadar gospodarske razmere to omogočajo, izvajajo fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju vzdržnosti dolga ob hkratni krepitvi naložb. Glede na podatke, ki jih je potrdil Eurostat, se je saldo sektorja država na Danskem v letu 2021 izboljšal, saj je v letu 2020 primanjkljaj znašal 0,2 % BDP, v letu 2021 pa je bil dosežen presežek v višini 2,3 % BDP, k čemur so prispevali neperiodični davčni prihodki. Odziv fiskalne politike na Danskem je podprl okrevanje gospodarstva v letu 2021, začasni nujni ukrepi pa so se povečali z 2,6 % BDP v letu 2020 na 4,0 % BDP v letu 2021. Ukrepi, ki jih je Danska sprejela v letu 2021, so bili v skladu s priporočilom Sveta z dne 20. julija 2020. Diskrecijski proračunski ukrepi, ki jih je vlada sprejela v letih 2020 in 2021, so bili večinoma začasni ali so jih spremljali izravnalni ukrepi. Glede na podatke, ki jih je potrdil Eurostat, se je dolg sektorja država zmanjšal z 42,1 % BDP v letu 2020 na 36,7 % BDP v letu 2021.

---

¹⁰ Priporočilo Sveta z dne 20. julija 2020 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Danske za leto 2020 in mnenje Sveta o konvergenčnem programu Danske za leto 2020 (UL C 282, 26.8.2020, str. 22).

(13) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije v konvergenčnem programu za leto 2022, je ugoden za leto 2022 in realističen za leto 2023. Vlada napoveduje, da bo realni BDP v letu 2022 zrasel za 3,4 %, v letu 2023 pa za 1,9 %. Za primerjavo se v pomladanski napovedi Komisije 2022 pričakuje nižja realna rast BDP v višini 2,6 % leta 2022 in 1,8 % leta 2023, predvsem zaradi nižje rasti zasebne potrošnje. Vlada v svojem konvergenčnem programu za leto 2022 pričakuje, da se bo nominalni presežek v letu 2022 zmanjšal na 0,6 % BDP, v letu 2023 pa na 0,2 % BDP. Zmanjšanje v letu 2022 je predvsem posledica upočasnitve gospodarske aktivnosti in nekaterih davčnih prihodkov, ki se niso ponovili. Glede na konvergenčni program za leto 2022 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP v letu 2022 znižal na 33,3 %, v letu 2023 pa na 32,5 % BDP. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, pomladanska napoved Komisije 2022 za leti 2022 in 2023 predvideva javnofinančni presežek v višini 0,9 % BDP oziroma 0,6 % BDP. To je nekoliko več od presežka, predvidenega v konvergenčnem programu za leto 2022. Pomladanska napoved Komisije 2022 predvideva višji dolg sektorja država kot odstotek BDP, in sicer v višini 34,9 % BDP v letu 2022 in 33,9 % BDP v letu 2023. Razlika je posledica višjih predvidenih postavk prilagoditve stanj in tokov, zlasti podpore za socialna stanovanja. Glede na pomladansko napoved Komisije 2022 je srednjeročna (10-letna povprečna) potencialna rast BDP ocenjena na 1,9 %. Vendar ta ocena ne upošteva učinka reform, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ki bi lahko okrepile potencialno rast Danske.

- (14) Vlada je leta 2022 postopno odpravila večino ukrepov, sprejetih v odziv na krizo zaradi COVID-19, tako da naj bi se začasni nujni ukrepi znižali s 4,0 % BDP v letu 2021 na 0,0 % BDP v letu 2022. Na javnofinančni primanjkljaj vplivajo ukrepi, sprejeti za ublažitev gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije, ki so v pomladanski napovedi Komisije 2022 ocenjeni na 0,1 % BDP v letu 2022 in 0,0 % v letu 2023¹¹. Ti ukrepi vključujejo predvsem socialne transferje za gospodinjstva z nižjimi dohodki. Ti ukrepi so bili napovedani kot začasni. V primeru, da bi cene energije v letu 2023 ostale visoke, bi se lahko nekateri od teh ukrepov nadaljevali. Na javnofinančni primanjkljaj vplivajo tudi stroški zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine, ki naj bi po pomladanski napovedi Komisije 2022 znašala 0,2 % BDP v letu 2022 in letu 2023¹².
- (15) Svet je v svojem priporočilu z dne 18. junija 2021 Danski priporočil, naj v letu 2022 ohrani spodbujevalno fiskalno naravnost, vključno s spodbudo, ki jo zagotavlja mehanizem za okrevanje in odpornost, in ohrani nacionalno financirane naložbe. Prav tako ji je priporočil, naj, kadar gospodarske razmere to omogočajo, izvaja fiskalno politiko, namenjeno doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju srednjeročne vzdržnosti javnih financ, hkrati pa okrepi naložbe za povečanje potenciala rasti.

---

¹¹ Podatki predstavljajo raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, sprejetih od jeseni 2021, vključno s tekočimi prihodki in odhodki ter po potrebi ukrepi v zvezi z naložbami v osnovna sredstva.

¹² Predvideva se, da bo skupno število oseb, razseljenih iz Ukrajine v Unijo, do konca leta 2022 postopoma doseglo 6 milijonov, njihova geografska porazdelitev pa se ocenjuje na podlagi velikosti obstoječe diaspore, gostote prebivalstva države članice sprejema in dejanske porazdelitve razseljenih oseb iz Ukrajine po vsej Uniji od marca 2022. Ocene proračunskih stroškov na osebo temeljijo na mikrosimulacijskem modelu Euromod Skupnega raziskovalnega središča Komisije, pri čemer se upoštevajo tako denarni transferji, do katerih so osebe lahko upravičene, kot tudi prejemki v naravi, kot sta izobraževanje in zdravstveno varstvo.

(16) V letu 2022 naj bi bila glede na pomladansko napoved Komisije 2022 in vključno z informacijami iz konvergenčnega programa Danske za leto 2022 fiskalna naravnost spodbujevalna v višini $-1,6$ % BDP, kot je priporočil Svet¹³. Danska namerava zagotoviti nadaljnjo podporo okrevanju z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb, kot je priporočil Svet. Pozitivni prispevek odhodkov, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, h gospodarski aktivnosti naj bi v primerjavi z letom 2021 ostal nespremenjen. Nacionalno financirane naložbe naj bi v letu 2022 imele nevtralen učinek na fiskalno naravnost v višini $0,0$ odstotne točke BDP¹⁴. Danska namerava zato ohraniti nacionalno financirane naložbe, kot je priporočil Svet. Hkrati naj bi imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2022 ekspanziven učinek na splošno fiskalno naravnost v višini $1,6$ odstotne točke. Ta znaten ekspanziven učinek vključuje dodaten učinek ukrepov za obravnavanje gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije ($0,1$ % BDP) ter stroškov zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine ($0,2$ % BDP). Druga povečanja odhodkov vključujejo zlasti javno porabo, povezano z obrambno in varnostno politiko, ter dodatne odhodke za pospešitev zelenega prehoda in odpravo odvisnosti od uvoženih fosilnih goriv.

---

¹³ Negativni predznak kazalnika ustreza presežku rasti primarnih odhodkov v primerjavi s srednjeročno gospodarsko rastjo, kar kaže na ekspanzivno fiskalno politiko.

¹⁴ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele nevtralen učinek v višini $0,0$ odstotne točke BDP.

- (17) V letu 2023 naj bi fiskalna naravnost glede na pomladansko napoved Komisije 2022 ob predpostavki nespremenjene politike znašala +1,6 % BDP¹⁵. Danska naj bi v letu 2023 še naprej uporabljala nepovratna sredstva v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb v podporo okrevanju. Pozitiven prispevek odhodkov, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, h gospodarski aktivnosti, naj bi se v primerjavi z letom 2022 zmanjšal za 0,1 odstotne točke BDP zaradi višine finančne podpore iz mehanizma za okrevanje in odpornost, že izplačane v letih 2021 in 2022. Nacionalno financirane naložbe naj bi imele ekspanziven učinek na fiskalno naravnost v višini 0,4 odstotne točke glede na leto 2022¹⁶. Hkrati naj bi imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2023 restriktiven učinek na splošno fiskalno naravnost v višini 1,4 odstotne točke. To vključuje učinek postopne odprave ukrepov za obravnavanje višjih cen energije (0,1 % BDP) in dodatnih stroškov za zagotavljanje začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine (0,1 % BDP). Drugi dejavniki vključujejo zmanjšanje javnofinančnih odhodkov v zvezi s porabo energije.
- (18) V skladu s konvergenčnim programom za leto 2022 naj bi se presežek sektorja država v letu 2024 postopoma stabiliziral pri 0,6 % BDP in se do leta 2025 zmanjšal na 0,4 % BDP. Glede na konvergenčni program za leto 2022 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP v letu 2024 povečal na 34,0 % BDP, v letu 2025 pa dosegel 33,9 % BDP. Glede na analizo Komisije se zdijo tveganja za vzdržnost dolga v srednjeročnem obdobju nizka.

---

¹⁵ Pozitivni predznak kazalnika ustreza primanjkljaju rasti primarnih odhodkov v primerjavi s srednjeročno gospodarsko rastjo, kar kaže na restriktivno fiskalno politiko.

¹⁶ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele restriktiven učinek v višini 0,4 odstotne točke BDP.

- (19) Na Danskem je za periodične davke na nepremičnine določena zgornja meja, zato se ne zvišujejo skupaj s tržnimi cenami. Posledično ne morejo ublažiti ciklov gibanja cen stanovanjskih nepremičnin in imajo negativne distribucijske učinke. Parlament je leta 2017 že odobril nov sistem davka na nepremičnine, ki pa še vedno ni vzpostavljen. Zaradi dviga cen stanovanjskih nepremičnin in dolgih čakalnih dob za dodelitev socialnih stanovanj je prišlo do pomanjkanja cenovno dostopnih stanovanj na glavnih urbanih območjih. Poleg tega se je na območju Københavna znatno povečal delež hipotekarnih posojil z razmerjem med dolgom in dohodkom nad 4 ter razmerjem med vrednostjo kredita in vrednostjo zastavljene nepremičnine nad 60 %, zaradi česar so lahko posojilojemalci izpostavljeni povišanju obrestnih mer ali kakršnemu koli občutnemu padcu cen stanovanjskih nepremičnin. Danski svet za sistemska tveganja je izdal priporočila za zmanjšanje tveganj, ki izhajajo iz teh hipotekarnih posojil, vendar priporočila niso bila izvedena.
- (20) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se medsebojno krepijo, ter okvirni načrt za izvedbo do 31. avgusta 2026. Te prispevajo k reševanju vseh ali pomembnega dela gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih, ki jih je Svet v okviru evropskega semestra v letih 2019 in 2020 naslovil na Dansko, poleg morebitnih specifičnih priporočil za državo, izdanih do datuma sprejetja načrta za okrevanje in odpornost. Načrt za okrevanje in odpornost je osredotočen na naložbe v zeleni in digitalni prehod, zlasti na čisto in učinkovito proizvodnjo in rabo energije, trajnostni promet ter raziskave in inovacije. Ukrepi na področju raziskav lahko razširijo inovacijsko bazo in v raziskovalne in inovacijske dejavnosti vključijo več podjetij. Nekatera specifična priporočila za državo, na primer naj „[e]konomska politiko v zvezi z naložbami osredotoči na izobraževanje ter spretnosti in znanja“, ter ukrepi za odpravo pomanjkanja zdravstvenih delavcev in zagotovitev učinkovitega nadzora nad okvirom za preprečevanje pranja denarja ter njegovo izvrševanje, so bili obravnavani zunaj načrta za okrevanje in odpornost. Ukrepi, povezani s temi področji, niso bili vključeni v načrt za okrevanje in odpornost.

- (21) Izvajanje načrta za okrevanje in odpornost Danske naj bi prispevalo k doseganju nadaljnjega napredka pri zelenem in digitalnem prehodu. Ukrepi, ki podpirajo podnebne cilje na Danskem, predstavljajo 59 % skupnih dodeljenih sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost, ukrepi, ki podpirajo digitalne cilje, pa 25 % skupnih dodeljenih sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost. Celovito izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v skladu z zadevnimi mejniki in cilji bo Danski pomagalo hitro okrevati po posledicah krize zaradi COVID-19 in še naprej krepilo njeno odpornost. Sistematično vključevanje socialnih partnerjev in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter drugih ekonomskih politik in politik zaposlovanja, ki presegajo načrt za okrevanje in odpornost, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za celoten program politik.

- (22) Komisija je partnerski sporazum iz Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷ za Dansko odobrila 25. maja 2022. Danska je prve programe kohezijske politike predložila 11. aprila 2022. V skladu z Uredbo (EU) 2021/1060 naj bi Danska pri načrtovanju programov skladov kohezijske politike za obdobje 2021–2027 upoštevala zadevna specifična priporočila. To je predpogoj za izboljšanje učinkovitosti in povečanje dodane vrednosti finančne podpore, prejete iz skladov kohezijske politike, ob hkratnem spodbujanju usklajevanja, dopolnjevanja in skladnosti med temi skladi kohezijske politike ter drugimi instrumenti in skladi Unije. Uspešno izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost ter programov kohezijske politike je odvisno tudi od odprave ozkih grl za naložbe v podporo zelenemu in digitalnemu prehodu ter uravnoveženemu teritorialnemu razvoju.
- (23) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, ki so obravnavani v načrtu za okrevanje in odpornost, se Danska sooča s številnimi dodatnimi izzivi, povezanimi z zmanjševanjem odvisnosti od fosilnih goriv, krepitvijo krožnega gospodarstva za podporo zelenemu prehodu ter povečanjem odpornosti trga stanovanjskih nepremičnin in zadolženih gospodinjstev.

---

¹⁷ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

- (24) Čeprav je v danskem načrtu za okrevanje in odpornost 59 % sredstev namenjenih zelenim pobudam, Danska na nekaterih področjih krožnega gospodarstva ni dovolj uspešna. Stopnja krožne rabe materialov je na Danskem precej pod povprečjem Unije. Z 845 kg na prebivalca na leto država proizvede največ komunalnih odpadkov na prebivalca v Uniji. Čeprav se Danska uvršča nekoliko nad povprečje Unije glede zbiranja komunalnih odpadkov za recikliranje (53,9 % v letu 2020 proti 47,8 %, kolikor je bilo povprečje Unije), sežge 45,2 % komunalnih odpadkov, kar je skoraj dvakrat več od povprečja Unije. Na Danskem se večina odpadkov sežge za proizvodnjo energije, zaradi česar niso izkoriščene priložnosti za učinkovitejšo rabo virov. Pravočasno je treba izvesti novo strategijo za ravnanje z odpadki in krožno gospodarstvo ter s tem povezane nacionalne programe in načrte za odpadke in krožno gospodarstvo. Izgube v smislu manjše proizvodnje energije zaradi zmanjšane sežige odpadkov bi bilo mogoče nadomestiti z okolju prijaznejšimi metodami, vključno z izboljšanjem energijske učinkovitosti in uporabo električnih toplotnih črpalk.
- (25) V odziv na mandat voditeljev držav ali vlad Unije iz Izjave iz Versaillesa je cilj predloga Komisije za načrt REPowerEU čim prej postopno odpraviti odvisnost Unije od uvoza fosilnih goriv iz Rusije. V ta namen namerava Komisija v dialogu z državami članicami opredeliti najprimernejše projekte, naložbe in reforme na nacionalni in regionalni ravni ter na ravni Unije. Cilj teh ukrepov je zmanjšati splošno odvisnost od fosilnih goriv in nadomestiti uvoz fosilnih goriv iz Rusije s fosilnimi gorivi iz drugih držav.

- (26) Danska se je zavezala, da bo do leta 2030 dosegla cilj glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 70 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990, do leta 2028 pa naj bi postopno opustila premog. Za doseganje teh ambicioznih ciljev so v danskem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu predvidene znatne naložbe v dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter v energijsko učinkovitost. Poenostavljeni in hitrejši postopki za izdajo dovoljenj bi lahko spodbudili pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije in obnovljivega vodika. Danska se je zavezala, da bo povečala zmogljivosti za proizvodnjo obnovljive energije v vetrnih elektrarnah na morju, vendar so potrebne dodatne naložbe v omrežja za prenos energije, da bi se lahko zagotovila učinkovita uporaba vse večjega deleža energije iz obnovljivih virov. Naložbe v energetske in elektroenergetske povezave, vključno s hibridnimi sredstvi na morju, bi znatno povečale zanesljivost oskrbe z energijo in možnost prilagajanja regionalnim razlikam, tudi z vidika ruske invazije v Ukrajini. Skupna energetska odvisnost Danske od uvoza ruskih fosilnih goriv znaša 21,1 % (povprečje Unije: 24,4 %), pri čemer so zajete sekundarne odvisnosti z upoštevanjem celotnega ponovnega uvoza na podlagi ustreznih predpostavk. Odvisnost od fosilnih goriv iz Rusije v skupni mešanici energijskih virov je bila na Danskem v letu 2020 za nafto nižja od povprečja Unije (12 % v primerjavi s 36,5 %, kolikor je bilo povprečje Unije).

Odvisnost je bila višja za premog (97 % v primerjavi z 19,3 %, kolikor je znašalo povprečje Unije), vendar pa je delež premoga v mešanici energijskih virov Danske majhen (4,3 %). V mešanici energijskih virov na Danskem je delež zemeljskega plina 12,8 % in čeprav država ruskega plina ne uvaža neposredno za domačo uporabo, njena odvisnost od uvoza plina iz Nemčije pomeni znatno sekundarno odvisnost, ki je višja od povprečja Unije: 65 % plina, ki je porabljen na domačem trgu, je uvoženega iz Rusije, medtem ko povprečje Unije znaša 41,1 %. Glede na podatke za leto 2020¹⁸ je odvisnost Danske od uvoza ruskega nafte in plina še vedno precejšnja, vendar naj bi bila ta odvisnost odpravljena v letu 2023, ko bo končana prenova obstoječega nahajališča v Severnem morju, za Dansko pa se pričakuje, da bo znova postala neto izvoznica plina. Pospešitev tekočih projektov medsebojnega povezovanja lahko spodbudi tudi diverzifikacijo oskrbe z energijo. Priporoča se, naj bodo, kadar je to mogoče, nove naložbe v infrastrukturo in omrežje, ki so povezane s plinom, primerne za prihodnost, da se s preходом na trajnostna goriva v prihodnosti omogoči njihova dolgoročna trajnostnost. Prizadevanja Danske glede energijske učinkovitosti bi se lahko nadalje okrepila z ustreznimi dodatnimi naložbami v razogljichenje industrije, storitev, zasebnih stanovanj in prometa. Da bi se Danska uskladila s cilji svežnja „Pripravljene na 55“, bo treba dodatno okrepiti prizadevanja glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov ter povečanja obnovljivih virov in energijske učinkovitosti.

---

¹⁸ Eurostat (2020), delež ruskega uvoza glede na celotni uvoz zemeljskega plina, surove nafte in črnega premoga. Povprečje celotnega uvoza v EU-27 temelji na uvozu iz držav zunaj EU-27. Skupni uvoz Danske vključuje trgovino znotraj EU. Surova nafta ne vključuje rafiniranih naftnih derivatov. Danska je posredno odvisna od uvoza iz Rusije zaradi trgovine znotraj EU. Ob upoštevanju sekundarne odvisnosti od ruskega plina zaradi uvoza znotraj EU bi bila odvisnost Danske od uvoza plina iz Rusije ocenjena na 65 %.

- (27) Medtem ko bo pospešitev prehoda s fosilnih goriv na podnebno nevtralnost v več sektorjih povzročila znatne stroške prestrukturiranja, lahko Danska v okviru kohezijske politike uporabi mehanizem za pravični prehod, da v najbolj prizadetih regijah ublaži socialno-ekonomske posledice prehoda. Poleg tega lahko Danska uporabi Evropski socialni sklad plus, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹, da izboljša zaposlitvene možnosti in okrepi socialno kohezijo.
- (28) Svet je ob upoštevanju ocene Komisije preučil konvergenčni program za leto 2022, njegovo mnenje²⁰ pa je izraženo v priporočilu 1 –

PRIPOROČA, da Danska v letih 2022 in 2023 ukrepa tako, da:

1. v letu 2023 zagotovi, da bo rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov v skladu s splošno nevtralno naravnostjo politike, ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine; je pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram; razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetska varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih sredstev Unije; si za obdobje po letu 2023 prizadeva za fiskalno politiko, namenjeno doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev; izvaja novi sistem davka na nepremičnine, da bi znova vzpostavila povezavo med tržnimi cenami in davki ter zagotovila pravičnejšo obdavčitev; spodbuja naložbe za gradnjo cenovno dostopnih stanovanj kot odgovor na najnujnejše potrebe; okrepi finančno odpornost visoko zadolženih posojilojemalcev;

---

¹⁹ Uredba (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1296/2013 (UL L 231, 30.6.2021, str. 21).

²⁰ V skladu s členom 9(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.

2. nadaljuje izvajanje svojega načrta za okrevanje in odpornost v skladu z mejniki in cilji, določenimi v Izvedbenem sklepu Sveta z dne 13. julija 2021; za programe kohezijske politike v obdobju 2021–2027 hitro zaključi pogajanja s Komisijo in nadaljuje njihovo izvajanje;
3. krepi politike krožnega gospodarstva in ravnanja z odpadki, vključno s spodbujanjem preprečevanja odpadkov in vnovične uporabe, povečanjem recikliranja in postopnim prehodom od sežiganja komunalnih odpadkov k okolju prijaznejšim virom za proizvodnjo toplote;
4. zmanjša splošno odvisnost od fosilnih goriv; izvaja nadaljnjo diverzifikacijo oskrbe z energijo in prispeva k razogljičenju gospodarstva s pospeševanjem uvajanja obnovljivih virov energije, vključno z uvedbo reform za poenostavitev in pospešitev upravnih postopkov in postopkov za izdajo dovoljenj, nadgradnjo omrežij za prenos energije, razširitvijo povezav s sosednjimi državami in izboljšanjem energijske učinkovitosti.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik
